

KINNITATUD

Jüri Gümnaasiumi direktori käskkirjaga 29.08.2016 nr 1-1/439

Jüri Gümnaasium

PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA
ÜLDOSA

Jüri 2016

SISUKORD

SISUKORD	2
ÜLDSÄTTED	4
ÜLDOSA	7
Põhihariduse alusväärtused	7
Õppe- ja kasvatusesmärgid	7
Õppimise käsitlus	8
Õppekeskkond	9
Sotsiaalne ja vaimne keskkond	9
Füüsiline keskkond	10
Üld- ja valdkonnapädevuste kujunemise suunamine	11
Üldpädevused	12
Pädevuste kujunemine kooliastmeti	14
Õppe ja kasvatus rõhuasetused kooliastmeti	16
Õpioskuste kujunemise suunamine	17
Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted	19
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	20
Keskkond ja jätkusuutlik areng	20
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	21
Kultuuriline identiteet	22
Teabekeskkond	22
Tehnoloogia ja innovatsioon	23
Tervis ja ohutus	23
Väärtused ja kõlblus	25
Tunnijaotusplaanid	25
Liikluskasvatus	26
III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused	29
Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektid ja projektide kavandamise põhimõtted	29

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.....	32
Hindamine	32
Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	32
Karjääriteenuste korraldus.....	33
Õpetajate koostöö ja töö kavandamise põhimõtted.....	35
Ainevaldkonnakavad.....	35
Ainekavad.....	35
Õpetaja töökava.....	36
Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine	36

ÜLDSÄTTED

1. Jüri Gümnaasiumi õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 1 ja 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 3 alusel.
2. Jüri Gümnaasiumi põhikooli õppekava on Jüri Gümnaasiumi põhikooli osa õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
3. Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste saavutamisel ja nende hindamisel. Hindamise aluseks on õppekava üldosas ja ainekavades kirjeldatud õpitulemused ja pädevused. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku teisel tasemel kirjeldatud üldnõuetega. Nendeks nõueteks on õpilase põhilised õpitud faktiteadmised ning kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ja lahendada ülesandeid, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid. Põhikooli lõpetaja töötab ja õpib juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
4. Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
5. Õppekavas esitatud õppimise käsitlus vastab konstruktivistlikule arusaamisele õppimisest kui elukestvast protsessist, mille alusel õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna organiseerimine nii, et õpilane saavutab kavandatud õpitulemused.
6. Jüri Gümnaasiumi põhikooli õppekava terviktekst on kättesaadav paberkandjal Jüri Gümnaasiumis ja Jüri Gümnaasiumi veebilehel.
7. Jüri Gümnaasiumi põhikooli õppekavas on kaks osa: üldosa lisadega ja ainevaldkondade kavad.
  - 7.1 Õppekava üldosas esitatakse
    - põhihariduse alusväärtused;
    - õppe- ja kasvatuseesmärgid;

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- õppimise käsituse kirjeldus;
- õppekeskkonna kirjeldus;
- üld- ja valdkonnapädevuste kujunemise suunamine;
- õppe ja kasvatus rõhuasetused kooliastmeti;
- õpipädevuste kujunemise suunamine;
- läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted;
- tunnijaotusplaanid;
- liikluskasvatus;
- III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
- ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused;
- karjääriteenuste korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö kavandamise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

7.2 Ainevaldkonna kavas kirjeldatakse üldised alused ainevaldkonna rakendamiseks ja vastavate õppeainete ainekavad esitatakse õppekavas klassiti.

Ainevaldkond	Õppeained
keel ja kirjandus	eesti keel, kirjandus
võõrkeeled	inglise keel A-võõrkeelena, vene keel B-võõrkeelena, saksa keel B-võõrkeelena
matemaatika	Matemaatika
loodusained	loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia
sotsiaalsained	inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus
kunstiained	muusika, kunst
tehnoloogia	tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus
kehaline kasvatus	kehaline kasvatus

Valikõppeainetena on Jüri Gümnaasiumi põhikooli õppekavas informaatika ja loovtöö koostamine ning karjääriõpetus.

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

8. Õpetaja koostab Jüri Gümnaasiumi õppekava üldosa ja vastava ainekava alusel igal õppeaastal töökavad kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd.

ÜLDOSA

Põhihariduse alusväärtused

1. Jüri Gümnaasium toetab võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks. Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
2. Jüri Gümnaasiumis on ühiselt kokku lepitud väärtused, mis on kooskõlas „Eesti Vabariigi põhiseaduse“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni, lapse õiguste konventsiooni ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetiliste põhimõtetega:
  - ausus ja hoolivus (lugupidamine, märkamine, abivalmidus, koostöotahe, sõnapidamine, õiglus);
  - iseseisvus ja vastutus (õppimistahe, töökus, enesearendamine, aja planeerimine, terved eluviisid);
  - loovus ja aktiivsus (algatusvõime, edasipüüdlikkus, innovaatilisus, ettevõtlikkus).

Õppe- ja kasvatusesmärgid

1. Jüri Gümnaasium aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgsedeks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. I–III kooliastme õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks on tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
3. Jüri Gümnaasium toetab õpilaste põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest.
4. Jüri Gümnaasium aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning toetab valmisoleku kujunemist õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

5. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
6. Jüri Gümnaasium seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

Õppimise käsitlus

1. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
2. Õpet kavandades ja ellu viies:
  - arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
  - arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
  - võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  - kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras;
  - tehakse uurimuslikke ja praktilisi loovtöid;
  - luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-koolitöötaja, õpilane-õpilane);
  - erinevates valdkondades õpitavat seostatakse igapäevase eluga;
  - kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemethodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
  - kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
  - kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida;

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- luuakse erinevaid võimalusi õpilasel oma omandatud teadmisi ja oskusi näidata ja rakendada: tasemetööde süsteem (I ja II kooliastme lõpus üleriigilised tasemetööd; klassiõpetuselt aineõpetusele üleminekul tasemetööd eesti keeles ja matemaatikas; V klassis tasemetöö inglise keeles vajadusel õpperühmade ümberkomplekteerimiseks; I, II ja IV klassis mitut ainet lõimivad lõputööd; I ja II kooliastmes õpiabi väljaselgitamiseks ühtlustatud etteütlused; III kooliastmes õppetoolide poolt kavandatavad tasemetööd); ainenädalad/ainepäevad/teemapäevad laiemate teadmiste ja koostööoskuste rakendamiseks.
- 3. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab Jüri Gümnaasium õppeaasta üldeesmärkide ja üldtööplaani kaudu.
- 4. Klassides, kus klassiõpetaja rakendab üld- ja aineõppe kombineeritud varianti, jäetakse vastava klassi tunniplaanis eristamata tavapärased ainetunnid.

Õppekeskkond

Sotsiaalne ja vaimne keskkond

1. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere.
2. Õpilaste, lastevanemate, koolitöötajate vahel luuakse ja hoitakse suhteid, mis põhinevad vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel ning austavad kokkuleppeid.
3. Jüri Gümnaasiumis koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära.
4. Koolis jälgitakse, et otsustusõigus ja vastutus on asjakohaselt ja selgelt jagatud.
5. Koolis märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu.
6. Kiusamisjuhtudega tegeldakse kõiki osapooli kaasates.
7. Õpilastele luuakse võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka koos kaaslastega, seda nii ülekoollisel tasandil eelkõige läbi õpilasesinduse kui ka klassi tasandil.

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

Füüsiline keskkond

1. Koolis on loodud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Õpe on korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel eristades tavapäraseid ainetunde, v.a klassides, kus klassiõpetaja rakendab üld- ja aineõppe kombineeritud varianti. Õppetöö toimub kehtestatud tunniplaani alusel.
2. Õppetegevuse läbiviimisel kasutatakse õpilastele eakohast õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.
3. Õppetegevuse läbiviimisel võimaldab kool õpilasel kasutada tasuta kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (näiteks õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti), samuti info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid. Kui tunnitööna valmib õpilasel toode, mida ta ise kasutab/tarbib enda hüvanguks, võib kool vastava materjali hankimisse kaasata lapsevanema.
4. Õppe ja kasvatus ajakasutuses on arvestatud „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele – 35 õppenädalat (175 koolipäeva), õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning tunnijaotusplaani.
5. Koolis kehtestatud nõuded õppe ja kasvatus korraldusele ning ajakasutusele on fikseeritud dokumendis „Jüri Gümnaasiumi päevakava“.
6. Jüri Gümnaasiumi õpilaste õppetunnid toimuvad õppehoone erinevates osades: algkooli-, põhikooli-, gümnaasiumi- ja keskosas. Lisaks viiakse tunde läbi Jüri Raamatukogu ruumides, Rae valla Jüri spordihoone ruumides, staadionil, mänguväljakul, püstkojas ja loodusrajal.
7. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas.
8. Väljaspool Laste tänav 3 territooriumi viiakse õppetunde vajadusel läbi ka Lehmja tammikus, Jüri aleviku territooriumi terviseradadel ja kergliiklusteedel. Väljaspool õppekompleksi territooriumi läbiviidavad tunnid kavandab õpetaja kuupäevaliselt oma töökavas ja teavitab õpilasi eelnevalt vajalikest ohutusreeglitest.
9. Rühmatundide põhimõtted

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- Võõrkeelte rühmade suurus maksimaalselt 20 õpilast.
  - Kehalise kasvatuse rühmade suurus maksimaalselt 24 õpilast.
  - Tehnoloogiatundide rühmade suurus maksimaalselt 16 õpilast.
  - Inglise keele suunaklassides inglise keel kahes rühmas.
  - Tehnoloogiatundide rühmad I ja II kooliastmes poiste ja tüdrukute segarühmadena.
  - Spordi- ja muusikaklassides muusikaõpetuses pilliõpe alates 2. klassist kahes rühmas.
  - Spordi- ja muusikaklassides kehaline kasvatus alates 3. klassist rühmatundidena. Kui klassis on alla 20 õpilase, siis toimub tund täisklassile. Alates 4. klassist liidetakse vajadusel poiste või tüdrukute rühm ühe üldklassi rühmaga. Liitmise aluseks on kehalise kasvatuse õpetajate pedagoogiline analüüs.
  - Maleõpetus toimub rühmatunnina. Maleõppe rühma suurus maksimaalselt 20 õpilast.
  - 7. klassides muusikaõpetus kahes rühmas – õppekavast tulenev kitarrimänguõpetus.
  - 8. klassides loovtöö ja informaatika samaaegselt – klass kahes rühmas alates 20 õpilasest.
10. Väikeklasside minimaalne nädalakoormus on 20 tundi.

Üld- ja valdkonnapädevuste kujunemise suunamine

1. Eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi.
2. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
3. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
4. Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

Üldpädevused

1. **Kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
2. **Sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
3. **Enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
4. **Õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitudga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
5. **Suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
6. **Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid;

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt; kinnistada matemaatika mõisteid ja mõõtühikuid robotite programmeerimisel;

7. **Ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
8. **Digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, sh robotika võimalusi, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraalil- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Pädevuste kujunemine kooliastmeti

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kooliastme lõpus õpilane		
<ul style="list-style-type: none"> –peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada 	<ul style="list-style-type: none"> –hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest 	<ul style="list-style-type: none"> –tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires
<ul style="list-style-type: none"> –teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt –austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid 	<ul style="list-style-type: none"> –väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust –tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme 	<ul style="list-style-type: none"> –tunneb ja austab eesti keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule –omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt –on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust
<ul style="list-style-type: none"> –tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel –oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada –suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada –arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades –oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada 	<ul style="list-style-type: none"> –oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest –oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides –oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet, tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel –on kindlalt omandanud arvutus- ja 	<ul style="list-style-type: none"> –on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu –suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õige kirjareegleid –valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste –suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

<ul style="list-style-type: none"> –oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda –oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid 	<p>mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades</p> <ul style="list-style-type: none"> –oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste –oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada –oskab teha vahet faktil ja arvamusel 	<ul style="list-style-type: none"> –oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi –suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada –mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele
<ul style="list-style-type: none"> –oskab koostada päevakava ja seda järgida 	<ul style="list-style-type: none"> –oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida 	<ul style="list-style-type: none"> –vastutab tähtaegadest kinnipidamise eest
<ul style="list-style-type: none"> –käitub loodust hoidvalt 	<ul style="list-style-type: none"> –väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest 	<ul style="list-style-type: none"> –mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes
<ul style="list-style-type: none"> –oskab ilu märgata ja hinnata –hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest 	<ul style="list-style-type: none"> –väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada 	<ul style="list-style-type: none"> –suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist
<ul style="list-style-type: none"> –hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve –oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda –teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema 	<ul style="list-style-type: none"> –väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest 	<ul style="list-style-type: none"> –väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne
<ul style="list-style-type: none"> –on leidnud endale sobiva harrastuse –teab, et õppimine ja edasine ametivalik on omavahel seotud 	<ul style="list-style-type: none"> –on leidnud endale sobiva harrastuse –omab üldist ettekujutust töömaailmast 	<ul style="list-style-type: none"> –on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Õpetuse ja kasvatuse põhitavaks on		
<ul style="list-style-type: none"> –õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. 	<ul style="list-style-type: none"> –vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. 	<ul style="list-style-type: none"> –aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.
Kooliastmes keskendutakse		
<ul style="list-style-type: none"> –kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele; –positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse; –õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele; –eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele; –põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel; –õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele. 	<ul style="list-style-type: none"> –õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada; –huvitegevusvõimaluste pakkumisele; –õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele; –õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele. 	<ul style="list-style-type: none"> –õpimotivatsiooni hoidmisele; –õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes; –erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele; –pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
<ul style="list-style-type: none"> –Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. –Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni. –Õppetöö korraldamise alus on esimeses kooliastmes aineõpetuslik tööviis või teemast tulenevalt üld- ja aineõppe kombineeritud variant. 	<ul style="list-style-type: none"> –Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu. –Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. 	<ul style="list-style-type: none"> – õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele; – õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Õpioskuste kujunemise suunamine

1. Läbi erinevate kooliastmete ja õppeainete toimub õpilaste õpioskuste arengu teadlik suunamine. Õpitava all mõistetakse erinevaid teadmiste vorme: hoiakuid, väärtusi, oskusi, algoritme, protseduure, käitumisviise, faktiteadmisi.
2. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel, läbiviimisel, analüüsimisel lähtutakse erinevate õpioskuste teadlikust arendamisest: keelelised osaoskused, keskendumine, motiveerimine, eesmärgistamine, kavandamine, analüüsimine, eneserefleksioon, seostamine, kordamine, järelduste tegemine, arvamuse avaldamine, teabe hankimine, kokkuvõtete tegemine, küsimuste koostamine, küsimustele vastamine, teatmeteoste kasutamine, esitlused, probleemi lahendamine, vaatlemine, konsepti koostamine, aja kavandamine, kaaslane õpetamine, erinevate visuaalide kasutamine. Õpilast suunatakse õppima nii üksi, paaris kui ka rühmas. Ühe võimalusena kasutatakse õpilase õpioskuste arengu visualiseerimiseks õpimappi, mis näitab tema saavutusi ja arengut ning muutusi teadmistes, oskustes ja arusaamades.
3. Õpioskuste arengu tabeli alusmaterjaliks on Eve Kikas materjalid <http://www.curriculum.ut.ee>.

Õpioskuste liigid	Õpioskuste areng			
	Tavamõtlemine – I kooliastme algus	Üleminek teadusmõtlemisele – I kooliastme lõpp	Teadusmõtlemine – II kooliaste	Üleminek süsteemmõtlemisele – III kooliaste
Õppimiseks häälestamine				
Tingimuste loomine õppimiseks	Õpilane suudab tuttavas olukorras oma tegevust lühiajaliselt kavandada.	Õpilane suudab korduvas olukorras oma töökeskkonda struktureerida, uude olukorras vajab abi. Õpilane vajab abi aja planeerimisel, õppimise eesmärkide püstitamisel, strateegiate valikul, materjalide otsimisel.	Õpilane suudab sobilikku õppekeskkonda luua, püstitada konkreetseid eesmäärke, hinnata eesmärkide saavutatust, osaliselt otsida teemakohast lisamaterjali, suudab kavandada aega.	Õpilane vajab abi strateegiate valikul ja nende efektiivsuse hindamisel.
Motivatsiooni loomine ja hoidmine	Sisemotivatsioon uusi asju õppida on kõrge, kuid õpilane tüdineb kiiresti. Õpilane ei teadvusta õppimist kui eraldi protsessi.	Sisemotivatsioon uut õppida on kõrge, kuid õpilane tüdineb kiiresti, kui ülesanne on raske ja igav. Oluline on õppija huvi äratamine igal konkreetsel juhul, vajalik ka väline motiveerimine. Õpilane ei teadvusta õppimist kui eraldi protsessi.	Seesmine õpimotivatsioon langeb, sest õpilane ei oska koolis õpitavat seostada tavaeluga. Õpilane vajab välist motiveerimist.	Õpilane vajab abi teadusliku ja tavaafääri seostamisel. Oluline on seostada õpitavat tavaelukogemustega.

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

Sobiva emotsionaalse seisundi (mitte liiga ärev, mitte ülirahulik) loomine ja säilitamine	Õpilane ei kontrolli oma emotsioone väljendavat käitumist.	Kuna õpilane veel ei kontrolli oma emotsionaalset seisundit, on õpetaja rolli väga tähtis: rahuliku õhkkonna loomine, ärevate õpilaste rahustamine, julgustamine, grupis töötamise jälgimine jne. Oluline on suunata õpilast jälgima oma välist käitumist.	Õpilane suudab teatud määral oma emotsionaalset seisundit jälgida ja mingil määral muuta. Õpilasel on raske oma ja teiste emotsionaalset seisundit hinnata.	Õpetajal endiselt oluline roll emotsionaalse õhkkonna loomisel.
Õpitava vastuvõtmine ja kodeerimine				
Õpitavaga seotud olemasolevate teadmiste ja seoste aktiveerimine	Õpilane seostab õpitava oma tavakogemusega.	Õpilane seostab õpitava oma tavakogemusega, ei teadvusta, mis antud kontekstis oluline. Vajab abi kontekstis oluliste teadmiste aktiveerimisel.	Õpilane mõtestab õpitavat kitsalt toetudes oma tavakogemusele, ei teadvusta õpitavat laiemas kontekstis.	Õpilane vajab abi õpitava kontekstis oluliste teadmiste aktiveerimisel. Õpilane ei suuda teadvustada õpitava laiemat konteksti ja erinevaid seoseid.
Olulise ja ebaolulise eristamine, tähelepanu fokuseerimine	Õpilane peab oluliseks tajutavaid ja tema kogemusega seotud omadusi, näitajaid.	Õpilasele on vaja rõhutada olulist ning rääkida ka sellest, mis antud kontekstis väheoluline.	Õpilane suudab eristada olulist ja ebaolulist ühes teadmiste süsteemis, kuid raskusi on võrdlemise ja seostamisega.	Õpilane vajab endiselt abi olulise ja ebaolulise info eristamisel, vastasel korral on oht väärmõistete tekkeks.
Õpitava salvestamine				
Mehaaniline kordamine	Õpilane ei teadvusta, kuidas meelde jätab: kordab õpitavat mänguliselt, mitte teadlikult.	Õpilane vajab abi ka lihtsaima strateegia rakendamisel. Mehaaniliselt võib korrata ka kirjalikult.	Õpilane kasutab mehaanilist kordamist, ei teadvusta selle strateegia piiratust.	Oluline juhtida õpilaste tähelepanu selle strateegia võimalustele: millal efektiivne, miks piiratud.
Kordamine (kontsentreerudes ja pöörates tähelepanu olulisele, seostades eelnevate teadmiste ja kogemustega)	Õpilane pöörab tähelepanu tajutavatele ja kogemuslikult olulistele omadustele. Õpilane ei teadvusta mäluvõtteid.	Oluline on õpetada, millele pöörata tähelepanu ja miks. Õpetada välise käitumise võtteid, kuidas materjali efektiivsemalt korrata: olulistele kohtadele jooned alla, märkmete tegemine. Aidata õpilasel seostada õpitavat tavaelust tuntuga ja uues materjalis eneses: jutustamine oma sõnadega, küsimuste esitamine ja nende vastamine, näidete toomine.	Õpilane suudab eritada olulist ja ebaolulist ühes teadmiste süsteemis. Raskusi on võrdlemise ja seostamisega. Seetõttu on õpilasel raskusi olulise eristamisel uudes materjalis. Õpilane ei suuda erinevaid strateegiaid võrrelda, hinnata nende efektiivsust, valida parimaid.	Õpilastele võiks õpetada, kuidas materjali nii korrata, et see oleks efektiivne: oluliste kohtade märkimine, märkmete tegemine, ümbersõnastamine, kokkuvõtete tegemine, analoogiatega loomine, küsimuste esitamine, küsimustele vastamine, kirjeldamine, võrdlemine, näidete toomine, skeemide, jooniste, tabelite loomine, värvide kasutamine.
Süsteemiseerimine, organiseerimine	Õpilane süstematiseerib teadmisi (nii	Õpilane süstematiseerib teadmisi tavasüsteemis. Näidata teistsuguse	Õpilane suudab süstematiseerida teadmisi nii tava-	Vajalik on aidata õpilasi teadmiste osadeks jaotamisel,

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

	olemasolevaid kui ka uusi) tajutava, kogemusliku alusel.	süsteemiseerimise võimalusi, näiteks kataloogi loomine.	kui ka teaduslikul alusel. Õpilane on raskustes kahe süsteemi võrdlemisel ja nende vaheliste seoste loomisel.	osadevaheliste seoste loomisel. Toetavana sobivad diagrammid, mudelid.
Õpitu säilitamine				
Praktiseerimine (korduv kasutamine)	Õpilane kasutab õpitud korduvalt – kuni see teda huvitab.	Anda õpilasele aega õpitavat praktiseerida, vajadusel motiveerida – õpilane ei teadvusta praktiseerimise vajadust.		
Varemõpitu kordamine ja uutesse seostesse asetamine	Õpilane kordab nii uut kui ka olemasolevat mängulistes situatsioonides ja nii kaua, kui see teda huvitab.	Uue materjali õppimisel, korratakse ka olemasolevat, luuakse seosed.	Õpilane suudab olemasolevat korrata uut seostes, kuid ei teadvusta seda protsessi.	Õpilaste tähelepanu tuleb juhtida kordamise vajalikkusele.
Õpitu kättesaamine ja kasutamine				
Varasemalt õpitu meenutamine ja kasutamine õpitu kontekstis	Õpilane meenutab ja kasutab õpitud teadmisi tuttavas kontekstis tuttavate ülesannete lahendamisel. Teadmisi on lihtsam meenutada ja adekvaatselt kasutada keskkonnas ja ülesannetes, kus neid õpiti. Õpetaja peab konteksti teadvustama.			Õpilaste tähelepanu tuleb juhtida sellisele teadmiste kasutamise piiratusel. Õpetada erinevaid meenutamise strateegiaid.
Õpitu kasutamine uudsete ülesannete lahendamisel, uues valdkonnas	Õpilane toetub tavakogemusele. Vähegi teistsuguse ülesande korral ei näe seoseid eelnevaga. Eelkõige valib uue ülesande lahendamisviisi mälust, toetudes välisele sarnasusele.	Õpilane vajab abi õpitu kasutamisel uues kontekstis.	Õpilane suudab osaliselt õpitud üle kanda sama valdkonna ülesannete lahendamisele. Õpilane on raskustes seoste loomisega teise valdkonda.	Õpilast tuleb suunata hindama lahenduskäikude efektiivsust.

Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

4. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
5. Läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga. Iga läbiva teema käsitus realiseerub ka koolisisestes ja koolivälistes üritustes, huviringide tegevuses ning osaledes maakondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides.
6. Läbivate teemade käsitlemine kooliastmeti – Lisa5.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õppe-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
2. Õpilast suunatakse:
  - teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
  - arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
  - arendama oskust seada endale eesmäärke ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
  - kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
  - tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töosuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.
3. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: eesti keel, inimeseõpetus, võõrkeeled, karjääriõpetus.

Keskkond ja jätkusuutlik areng

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.
2. Õpilast suunatakse:
  - aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
  - aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
  - arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, riigi kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklikke keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
  - võtma vastutust jätkusuutiku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.
3. Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: loodusõpetus, bioloogia, võõrkeeled, geograafia, eesti keel ja kirjandus.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
2. Õpilast suunatakse:
- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
  - olema algatusvõimeline, loov, ettevõtlik, vastutustundlik ja hooliv, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
  - erinevaid olukordi, käitumist analüüsima, probleeme lahendama;
  - tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
  - mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
  - mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
  - mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.
3. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, ajalugu.

Kultuuriline identiteet

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.
2. Õpilast suunatakse:
  - mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijana ja kultuuride vahendajana;
  - mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
  - olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loominguusse, taunima diskrimineerimist;
  - tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
  - teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
  - omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas Eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.
3. Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu, inimeseõpetus, muusika, kunst, käsitöö, kodundus, tehnoloogia.

Teabekeskond

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.
2. Õpilast suunatakse:
  - mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
  - valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
  - määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
  - arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust.
3. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: inimeseõpetus, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, informaatika, matemaatika, ajalugu, loodusained.

Tehnoloogia ja innovatsioon

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õppe- ja töökeskkonnas.
2. Õpilast suunatakse:
  - omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
  - mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
  - aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
  - mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes;
  - kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
  - arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.
3. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: informaatika, tehnoloogiaõpetus, geograafia.

Tervis ja ohutus

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

2. Õpilast suunatakse

- tervise valdkonnas:
  - terviseteadlikkuse arendamisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
  - kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
  - teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
  - leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteavet ja abiteenuseid (kooli tugikeskus korraldab õppeaasta II poolaastal 6. ja 8. klasside tüdrukutele ja poistele seksuaaltervise loengud);
  - teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.
- ohutuse valdkonnas:
  - tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
  - vältima ohuolukordadesse sattumist;
  - kaasa aitama turvalise kooli- ja kodukeskkonna kujundamisele;
  - kujundama liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
  - omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
  - kujundama õiget liikluskäitumist, harjumust järgida liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
  - tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

3. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: bioloogia, inimeseõpetus, loodusõpetus, kehaline kasvatus, keemia, kunstiõpetus, tehnoloogia, ühiskonnaõpetus. Alusmaterjalina lähtutakse dokumendist „Hädaolukorra lahendamise plaan Jüri Gümnaasiumis“ (nimetatud dokumendist on koostatud õpetajale tugimaterjal dokumendist väljavõtetena ja slaidikavadena – asukoht: Ühistegevused>Läbiv teema_Tervis ja ohutus).

Väärtused ja kõlblus

1. Läbiva teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
2. Õpilast suunatakse:
  - tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
  - analüüsima süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
  - arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
  - juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
  - osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
  - reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.
3. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemise suurem osakaal on järgmistes õppeainetes: inimeseõpetus, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu.

Tunnijaotusplaanid

Klassides, kus rakendatakse üld- ja aineõppe kombineeritud varianti, koostab klassijuhataja koostöös õpilastega klassiõpetuse õppeainetes oma tunniplaanid, milles lähtub kujundatavatest ainepädevustest, ainetevahelise lõimingu võimalustest. Tunniplaanis on vastavad ained märgitud klassiõpetuse tundidena. Klassiõpetaja jälgib tunnijaotusplaanid trimesistri põhisel.

Jüri Gümnaasiumi põhikoolis toimub õppetöö erinevate tunnijaotusplaanide alusel:

I kooliaste	inglise keele klass
	spordi- ja muusikaklass
	üldklass
II kooliaste	inglise keele klass
	spordi- ja muusikaklass
	üldklass

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

III kooliaste humanitaarklass
inglise keele klass
spordi- ja muusikaklass
reaalklass
üldklass

Kõigis õppesuundades õpitakse I kooliastmes kunsti- ja tööõpetust lõimituna, informaatika õpitulemuste saavutamine on lõimitud klassiõpetaja poolt läbiviidavate ainetundidega.

Alates õppeaastast 2017/2018 moodustatakse 6. klassist matemaatikas tasemerühmad paralleelklasside vahel. Aineõpetajate, õppedirektori, klassijuhatajate koostöös otsustatakse, missugused klassid jagatakse omavahel rühmadesse. Tasemerühma määramise aluseks on õpilase 5. klassi koolisisese matemaatika tasemetöö tulemus ja 5. klassi matemaatika kolme trimestri kokkuvõtvad hinded. Õpijõudluselt aeglasemale rühmale võimaldatakse vajadusel õpiabi ja/või rühmaõpe.

Tunnijaotusplaanid on esitatud põhikooli õppekava lisan nr 1.

Liikluskasvatus

1. Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:
  - ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
  - teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
2. Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.
3. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2001. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.
4. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides.
5. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.
6. **I kooliastmes** on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

Liikluskasvatuse teemade käsitlemine toimub eelkõige

- I klassis eesti keele ja loodusõpetuse tundides ning pikapäevarühmades;
- II klassis muusikaõpetuse, inimeseõpetuse, eesti keele ja loodusõpetuse tundides ning pikapäevarühmades.
- III klassis inimeseõpetuse, eesti keele ja loodusõpetuse tundides ning pikapäevarühmades.

Liikluskasvatust toetatakse projektidega:

- I klassides jalakäija koolitus (september-oktoober);
- III klassides jalgratturi koolitus (jaanuar-mai).

Projektide läbiviimise koostööpartnerid:

- JG Vilistlaskogu;
- OÜ Autosõit.

Klassiõpetajad kavandavad liiklustunnid lõiminguna klassiõpetuse töökavadesse.

– I kooliastme lõpuks õpilane

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta: peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohulikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

7. **II ja III kooliastmes** on liikluskasvatuse sisuks liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemade käsitlemine toimub eelkõige

- IV klassis eesti keele ja loodusõpetuse tundides ning pikapäevarühmades;
- V klassis inimeseõpetuse ja kirjanduse tundides;

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

- VI klassis eesti keele ja ühiskonnaõpetuse tundides;
- VII klassis eesti keele ja inimeseõpetuse tundides;
- VIII klassis eesti keele, füüsika-, matemaatikatundides;
- IX klassis ühiskonnaõpetuse ja kehalise kasvatuse tundides.
- **II kooliastme lõpuks õpilane**
  - oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
  - oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
  - oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
  - oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
  - oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
  - oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
  - tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
  - oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
  - oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.
- **III kooliastme lõpuks õpilane**
  - väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
  - oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
  - oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
  - oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
  - teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
  - oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
  - kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
  - mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
  - on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
  - oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. III kooliastme õppedirektor tutvustab õpilastele loovtöö sooritamise tingimusi 7. klassi teisel poolaastal. Aineõpetajad ja klassijuhatajad tutvustavad oma ainetunnis loovtöö põhimõtteid. Täpse teemavaliku teevad õpilased 7. klassis aineõpetaja ja klassijuhataja juhendamisel.
2. Loovtöö tähendab uurimust, projekti või omaloomingulist tööd.
3. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteemiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist.
4. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist.
5. Omaloominguline töö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist.
6. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
7. Loovtööde koostamisel ja juhendamisel lähtuvad õpilased ja õpetajad Jüri Gümnaasiumi õppekava lisast „Põhikooli III kooliastme loovtöö koostamise, vormistamise ja hindamise juhend“.

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektid ja projektide kavandamise põhimõtted

1. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressurssidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.
2. Ülekoolilised on projektid, mis haaravad vähemalt ühe kooliastme õpilasi ja / või õpetajaid. Koolidevahelised on projektid, mis haaravad vähemalt kahe kooli õpilasi ja / või õpetajaid. Projekt võib olla seotud nii aineõpetuse kui ka huvitegevusega.
3. Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid üritustena kooli üldtööplaanis. Eelarves kavandatakse projektid kalendriaasta lõikes üks aasta ette.
4. Kõikidel üritustel on kindlaks määratud ürituse eest vastutaja, kelle ülesanne on koostöös ürituse teostajate meeskonnaga määratleda projekti/ürituse eesmärgid lähtuvalt õppeaasta üldeesmärkidest ja sisehindamise kriteeriumitest.
5. Õppetöö toetamiseks kavandatakse õppekäikudena projektid

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

- 1. klassid – kodulooline ekskursioon Rae vallas; vastutajateks klassiõpetajad;
  - 2. klassid – kodulooline ekskursioon Rae vallas; vastutajateks klassiõpetajad;
  - 3. klassid – ekskursioon Harjumaal (valikus Eesti Vabaõhumuuseum Rocca al Mares, Rannarahva Muuseum Viimsis, Harjumaa looduskaunid kohad, erinevad muuseumid Tallinnas); vastutajateks klassiõpetajad;
  - 4. klassid – ekskursioon Harjumaal (valikus Eesti Vabaõhumuuseum Rocca al Mares, Rannarahva Muuseum Viimsis, Harjumaa looduskaunid kohad, erinevad muuseumid Tallinnas); vastutajateks klassiõpetajad;
  - 5. klassid – valikus ajaloo ainekava toetav ekskursioon Varbolasse (Varbola Jaanilinn oli Muinas-Eesti suurim linnus), vastutajateks ajalooõpetajad; inimeseõpetuse ainekava toetav õppekäik Eesti Tervishoiu Muuseumisse, vastutajateks inimeseõpetuse õpetajad; ekskursioon Harjumaa looduskaunitesse kohtadesse, vastutajateks klassiõpetajad;
  - 6. klassid – õppekäik Rae vallamajja, vastutajateks ühiskonnaõpetuse õpetajad; valikus Jääaja Keskuse külastus, vastutajateks ajalooõpetajad; ekskursioon Harjumaa looduskaunitesse kohtadesse, erinevad muuseumid Tallinnas, vastutajateks klassijuhatajad;
  - 7. klassid – loodusainete valdkonna õppeainete õppimist toetav õppekäik, vastutajateks loodusainete õpetajad;
  - 8. klassid – ühe Tallinna teatriga tutvumine, vastutajateks eesti keele õpetajad; Eesti Vabaõhumuuseum, vastutajateks ajalooõpetajad;
  - 9. klassid – Riigikogu ja Okupatsioonide muuseumi külastus, Vabadusvõitluse Muuseum vastutajateks ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajad.
6. Õppe- ja kasvatustöö toetamiseks osaletakse üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- Kooli tervisenõukogu üheks eesmärgiks on suunata klasse osalema Tervise Arengu Instituudi suitsetamisvastases ennetusprogrammis „Suitsuprii klass“.
  - Jüri Gümnaasium osaleb KiVa teaduspõhises kiusamisvastases programmis, mis sisaldab nii universaalseid kui juhtumipõhiseid tegevusi kiusamise ennetamiseks ja märgatud juhtumite lahendamiseks ja mille tegevused on suunatud kõigile koolis õppivatele õpilastele. Need tegevused on suunatud grupinormide mõjutamiseks ning selleks, et kujundada kõigis lastes valmisolek konstruktiivselt käituda, võtta vastutust ohvri toetamise eest selle asemel, et kiusamist julgustada.
    - KiVa tunde viivad läbi klassiõpetajad I-II klassis ja IV-V klassis.

Jüri Gümnaasium
Põhikooli õppekava

- Õpetaja kavandab KiVa tundide teemad klassijuhatamise töökavas.
  - Läbiviidud tunnid märgib õpetaja Stuudiumis KiVa tundide päevikusse.
7. Liikluskasvatust toetatakse jalakäija (I klasside õpilastele) ja jalgratturi (III klasside õpilased) koolituste projektidega koostöös JG Vilistlaskoguga ja OÜga Autosõit.
  8. Ettevõtlikkuspädevuse arendamiseks viiakse II klassides läbi lõimiv projekt raha ja majandamise teemadel.
  9. Õpilaste ja õpetajate koostöös kavandatakse ja viiakse läbi õppe- ja kasvatustegevust toetavad projektid:
    - säästlikku eluviisi toetavad projektid;
    - õpilaslaadad;
    - ainepäevad/-nädalad;
    - teemapäevad;
    - lauluvõistlused;
    - tantsuvõistlused (Playbox, 3 minuti tants);
    - spordivõistlused;
    - klunker;
    - kevadballid;
    - õpilaskonverentsid;
    - salatikonkurss;
    - jõulupeod;
    - Eesti Vabariigi aastapäeva aktused;
    - kooli sünnipäev;
    - kõnevõistlused;
    - etluskonkursid;
    - ühised etteütlused;
    - teatripäev;
    - kevadkontsert;
    - tänupäev;
    - karjäärpäev;
    - sõbrapäev;
    - õpetajate päev;
    - muusikapäev.

Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

1. Kool võib arvestada õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemused.
2. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendava materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.
3. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.

Hindamine

„Õpilaste hindamise kord põhikoolis“ on esitatud põhikooli õppekava lisana nr 2.

Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1. Teavitamisel juhindutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatu kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.
2. Klassi- ja/või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse vajadusel diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
3. Õpetaja (vajadusel koostöös kooli juhtkonnaga) ja/või tugikeskus nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info, -nõustamine) kättesaadavuse.
5. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja kavandatavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.
6. Kool võimaldab õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele selle õpilase kohta e-päeviku vahendusel. Teovõimeline õpilane võib kirjaliku taotlusega keelata vanemale juurdepääsu tema kohta kooli valduses olevale teabele.
7. Kool avalikustab kooli vastuvõtu tingimused ja korra ning kooli üle riiklikku järelevalvet teostavate asutuste kontaktandmed oma veebilehel.
8. Õpilast ja tema vanemat teavitatakse kooli päevakavast läbi kooli veebilehe.
9. Kool teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest e-päeviku vahendusel. Kui õpilane või piiratud teovõimega õpilase vanem on teavitanud kooli, et tal pole võimalik juurdepääs elektroonsele infole, on kool kohustatud teavitama õpilast ja vanemat õpilase hinnetest paber kandjal. Õppeaasta lõpus väljastab kool igale õpilasele paber kandjal Stuumiumi keskkonnas vormistatud klassitunnistuse antud õppeaasta õpitulemustega.
10. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks, vanemate informeerimiseks kooli tegevusest ja sihiseadetest kutsub direktor kokku lastevanemate koosoleku vähemalt üks kord õppeaastas.

Karjääriteenuste korraldus

1. Karjääriteenust käsitletakse läbiva teemana „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” nii aineõppes kui ka projektipõhiselt.
2. Tegevused ja teemad kavandatakse kooli üldtööplaanis, klassijuhatajate ja karjäärinõustaja töökavades, karjääriõpetuse töökavas ning erinevate õppeainete ainekavades.
3. Karjääriõppe eesmärgid
  - aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast;
  - anda teavet muutuvast töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest;
  - kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.
4. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu

Jüri Gümnaasium Põhikooli õppekava

- suuna või valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel õppekavavälise tegevusega;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- eneseanalüüsi koostamisel;
- vestlusteks valmistumisel gümnaasiumisse astumiseks.

5. Karjääriõppe korralduskava prioriteedid

- keskenduda karjääriõppe terviklikkuse saavutamisele;
- parendada karjääriõppe kvaliteeti;
- suurendada õpilaste huvi oma karjäärirajundamisega seotud teemade vastu;
- püüda pakkuda õpilastele valikuvõimalusi osaleda erinevates karjääriplaneerimist toetavates tegevustes.

6. Tegevused

- karjäär ja elukestev õpe läbiva teemana ainetundides;
- teemakohased loengud;
- karjääriteemalised õpitoad;
- õppekäigud ettevõtetesse;
- karjääriinfonurk õppekirjanduse kogu ruumides;
- karjääriinfo stend;
- õpilasalgatused;
- võimete ja muud kutsesobivustestid;
- tegevuse kajastamine kooli veebilehel ja koolilehes;
- õpilaslaad;
- kohtumised erinevate ametite esindajatega;
- personaalne ja grupinõustamine;
- mõttekojad lastevanematele ja õpetajatele.

Õpetajate koostöö ja töö kavandamise põhimõtted

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel koostatakse:

- ainevaldkonnakavad;
- õppeainete ainekavad;
- õpetajate töökavad.

Ainevaldkonnakavad

Ainevaldkonnakavades esitatakse:

- ainevaldkonna nimetus;
- ainevaldkonna õppeained ja nende maht;
- ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming;
- üldpädevuste kujundamise võimalused;
- ainevaldkonna lõimingu võimalused teiste ainevaldkondadega;
- läbivate teemade rakendamise võimalused;
- õppetegevuse kavandamine ja korraldamine;
- hindamise alused;
- füüsiline õppekeskkond.

Ainekavad

Ainekavad koostatakse klassiti. Õpitulemused toetavad ainevaldkondade pädevuste kujunemist.

Ainekavades esitatakse:

- õppeaine nimetus;
- aine õpitulemused ja õppesisu;
- erisus õppesisus õppesuunast lähtuvalt;
- vajadusel ühtsed nõuded ainele.

Õpetaja töökava

Kooli õppekava üldosa ja vastava ainekava alusel koostab aineõpetaja oma töökava õppeperioodi, poolaasta või õppeaasta kaupa. Töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Töökava on õpetajale igapäevane abivahend, mis võimaldab tal õppeprotsessi kavandamise kõrval seda ka analüüsida, see tähendab iseend ja oma tegevust hinnata. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õppe sisu, õppetegevusi, tagasisidestamist ja ajakulu. Õpetaja töökava koostatakse hiljemalt uue õppeperioodi alguseks. Õpetaja töökava sisaldab järgnevat infot:

- antud õppeperioodi saavutatavad õpitulemused;
- ajaline jaotus kuupäevaliselt nädala kaupa, ühe nädalatunni korral kuu kaupa;
- klassides, kus klassiõpetaja rakendab üld- ja aineõppe kombineeritud varianti, koostatakse töökavad teemadest lähtuvana nädala, kahe nädala või kuu kaupa;
- teemad ja alateemad;
- õppekirjandus jm õppematerjal;
- ainetevaheline lõiminguprojekt;
- seosed ülekooliliste ja koolide vaheliste projektidega;
- õpilasest lähtumine (andekus, õpiabi);
- tagasiside ja hindamis põhimõtted.

Töökava on õpetaja põhitöövahend, mida vajadusel täiendatakse ja muudetakse.

Kooli õppekava uuendamine ja täiendamine

1. Kooli õppekava üldosa ja ainekavad vaadatakse üle kord õppeaastas pärast õppeperioodi lõppu ja muudatusettepanekud esitatakse läbiarutamiseks ja arvamuse avaldamiseks kooli õppenõukogule, hoolekogule ja õpilasesindusele.
2. Kooli õppekava muudatused kehtestab kooli direktor.